

עלון פסיכואקטיב, נובמבר 2009

עריכה: יעל סיון ואפרת אבן צור

שלום לכל המנויים על המכתב החודשי של פסיכואקטיב,

החודש היו מספר אירועים מרכזיים שתפסו את תשומת הלב של הקבוצה והשתקפו בהתכתבויות ברשימת התפוצה.

הראשון הוא קיומו של כנס בלונדון שבו השתתפו והציגו כמה מחברי פסיכואקטיב מגוון מאמרים שעסקו בנושאים של אקטיביזם פסיכו-פוליטי, עם התייחסות מיוחדת לקבוצת פסיכואקטיב.

כדי לקרוא את המאמרים (בין אם ישירות מהמחשב או כדי להדפיסם) כנסו לאתר פסיכואקטיב www.psychoactive.org.il, בחרו בתפריט שבראש הדף להיכנס למדור **מאמרים**, ולחצו על המאמר כדי לצפות בו (לחיצה על **קישור זה** תוביל אתכם ישירות למדור) כמו כן אפשר לשמוע את כל ההרצאות המוקלטות מהכנס בכתובת הבאה:

<http://backdoorbroadcasting.net/2009/10/psycho-political-resistance-in-israel-palestine>

מומלץ מאד!

נושא שני שהעסיק את הקבוצה החודש נגע להצהרה של "מי אנחנו", ולשאלה האם יש בה התייחסות מפורשת להתנגדות לכיבוש, ואם אין – האם יש להוסיף כזאת.

נושא שלישי שהצטייר בעינינו כמשמעותי הוא מכתב שיזמה ארנונה ז'ורניסון מפיכואקטיב יחד עם ז'ורניסון ברונר, ונגע לתכנית לסגור בית ספר לתלמידים מצטיינים למדעים בחברה הערבית, בדבוריה שבגליל. לפרטים נוספים ראו את הכתבה בעיתון "הארץ":

<http://www.haaretz.co.il/hasite/spages/1121807.html>

על מכתב זה חתמו חברים רבים מפסיכואקטיב והתקבל מענה מרגש ממנהל בית הספר, שהעריך את מעורבותנו והתרגש מהיזמה.

סקירה מפורטת יותר על נושאים אלה בהמשך אחרי מספר הודעות ועדכונים.

הודעות ועדכונים

1. פגישת פסיכואקטיב הקרובה – 20.11.2009

ב- 20.11 תתקיים פגישה של פסיכואקטיב במרפאה לבריאות הנפש של משמר הנגב. הפגישה תתקיים בין השעות 11:00-15:00 (כמו כל הפגישות של ימי שישי). האחראית על הפגישה היא תמר לביא.

מצטרפים חדשים (כמו גם אנשים נוספים שמעוניינים להצטרף לפסיכואקטיב או לראות קצת יותר "במה מדובר") מוזמנים מאד להגיע. ניתן גם ליצור קשר טלפוני עם שרה קלעי (0545-219150) או ורדה עמיר (0547 734692) כדי ליצור קשר גם טרם ההגעה למפגש.

אנו מודעות לכך שקשה מאד לצאת מעמדה של "קורא/ת פסיבי/ת" (כאשר לא פעם החוויה הראשונית היא של הצפה בהרבה מאד מיילים מאנשים לא מוכרים, שכותבים על אנשים אחרים, לא מוכרים אף הם...) למצב בו כותבים לרשימת התפוצה, או מגיעים בפעם הראשונה למפגש. זהו באמת לא מעבר קל, אולם אנו מעודדים מצטרפים חדשים להתנסות בכך, ודרך כך לגלות קצת יותר על אופן ההשתייכות ומידת המעורבות המתאימה להם בתוך "פסיכואקטיב".

באופן כללי, מצטרפים לרשימת התפוצה מוזמנים מאד לכתוב ולהציג את עצמם, וללא כל ספק – יקבלו מענה וקבלת פנים חמה.

על סדר היום במפגש:

החלק הראשון (כמו תמיד) יכלול דיון פתוח, בעל אופי חופשי, ובו תהיה הזדמנות להעלות ולבטא מחשבות, רגשות, וחוויות שקשורות להשתייכות לפסיכואקטיב, להתנהלות הקבוצה, ותתאפשר התייחסות לכל אלה במסגרת הקבוצתית. כמו כן, בחלק זה תהיה הזדמנות להיכרות בין מצטרפים חדשים למשתתפים יותר ותיקים לאחר הפסקת הצהריים קצרה יתקיים דיון בנושאים שונים ביניהם

- דיווח מכנס לונדון
- חשיבה על היום העיון בנושא הנכבה שמתארגן בימים אלה

הצעות נוספות לסדר היום יש לשלוח לורדה עמיר ולשרה קלעי למייל: skalai@netvision.net.il

2. פעילויות פסיכואקטיב

תיאור של חלק מפעילויות פסיכואקטיב הנוכחיות מופיע בעלון ה חודשי הקודם, שנגיש באתר פסיכואקטיב (www.psychoactive.org.il) וכן ישירות בלחיצה על [קישור זה](#). מבין הפעילויות של פסיכואקטיב בימים אלה:

- ארגון יום עיון בנושא הנכבה
- שיתוף פעולה עם "בצלם" בפרוייקט ה-shooting back
- פרוייקט איסוף עדויות עופרת יצוקה
- פרוייקט [מטפלים לפעילים](#)
- ועוד....

נרחיב כאן בנוגע לנושא של טיפול לפעילים.

מתוך האתר:

"אנו מכירים בצורך הקיים אצל חלק מהפעילים והפעילות בתחומים פוליטיים וחברתיים לפנות לטיפול נפשי בשל קשיים רגשיים שהפעילות מעוררת. כמו כן אנו מודעים לרצון של חלק מהפעילים/ות להעדיף אנשי מקצוע המבינים את המניעים לפעילות ואף חולקים דעות פוליטיות וחברתיות דומות. בנוסף לכך ראינו לנגד עינינו את הקושי הכלכלי של חלק מהפונות והפונים לממן טיפול בעלות המקובלת. לשם כך גיבשנו רשימה של אנשי ונשות מקצוע שהביעו נכונות לטפל בפעילים, ואף לסכם עם הפונה את עלות הטיפול, כל פונה על פי יכולת/ה"

http://www.psychoactive.org.il/site/flash/flashDetail.asp?flash_id=571104

עדכון מלא יותר של פעילויות פסיכואקטיב, הן בעבר והן בהווה, יעלה לאתר במהלך חודש נובמבר.

3. שאלה של שפה: בקשה לעזרה בתרגום

חשוב לכולנו שהתכנים באתר, כמו גם העלון החודשי, יהיו נגישים לקוראי ערבית. לשם כך, אנו זקוקים למתנדבים /ות שיהיו מוכנים לעסוק במלאכת התרגום. לאור גודל המשימה, גם תרגום של חלק מהחומר יכול לסייע למטרה. גם תרגום לאנגלית של חלק מדפי האתר יהיה משמעותי.

4. מחסומים פסיכולוגיים: סיור למחסומים ולחומה ליד ירושלים ביום שני ה- 9.11

מחסומים פסיכולוגיים: סיור במחוזות הכיבוש לנשות/אנשי מקצוע מתחום בריאות הנפש

בשיתוף מחסום- ווטש- נשים נגד הכיבוש ובעד זכויות אדם www.machsomwatch.org

הסיור מיועד לנשות/אנשי מקצוע מתחום בריאות הנפש ומטרתו לאמוד מקרוב את השפעת הכיבוש על בריאותם/ן הנפשית של התושבים/ות הפלסטינים/ות בשטחים הכבושים.

המסלול:

1. **התכנסות בשעה 14:30** במרכז המסחרי בגבעה הצרפתית.
  2. **יציאה בשעה 15:00**. נסיעה לדחיית-אל בריד, עצירה ליד החומה העוטפת את אר-רם מצדה ה"יהודי". הסבר על מדיניות תוואי החומה וההשלכות על האוכלוסייה המקומית.
  3. נסיעה לאורכה של החומה עד למחסום קלנדיה, מעבר דרך מחסום הרכבים אל השטח הפלסטיני, טיפוס והליכה (קצרה) אל החומה- מול מחנה הפליטים קלנדיה, הסבר על ציורי וכתובות הגרפיטי, כוס קפה/ תה ושיחה עם חלד חמאד, פסיכולוג ילדים, בסככת ההמתנה של מחסום הולכי הרגל. הסבר על המחסום, קריית הממשלה והמת"ק הממוקמים בתוכו, השירותים שהם אמורים לספק והמסופקים בפועל, מי מורשה לעבור ובירוקרטיית האישורים. כניסה למחסום הולכי הרגל ומעבר אל צדו ה"יהודי". צפייה קצרה בתהליך הבידוק.
  4. נסיעה לעירייה אר-רם, צפייה במכתבו של פריד איזק- ממקורביו של נלסון מנדלה, שנכתב על חלקה העליון של החומה והינו הגרפיטי הארוך ביותר בעולם- שניים וחצי קילומטר! (ראו www.sendamessage.nl).
  5. המשך נסיעה ועצירה במחסום גבע- הסבר על האידיאולוגיה והסיבות להקמתו.
  6. יציאה מהשטחים דרך מחסום חיזמה.
  7. סיכום הסיור ב"ממתקי ג'פאר" בבית חנינה.
  8. נסיעה חזרה אל נקודת האיסוף בגבעה הצרפתית. **סיום משוער בשעה 18:30**.
- הסיור יודרך על ידי תמר פליישן ורוני המרמן ממחסום-ווטש.
  - אנא השתדלו להגיע בזמן על מנת למנוע עיכוב ביציאה לסיור.
  - חובה להצטייד בתעודת זהות או ברישיון נהיגה.
  - מומלץ להצטייד במצלמה. יש מה ומותר לצלם.
  - הסיור ייערך בשטחי B ו-C (שטח B- שליטה אזרחית פלסטינית ושליטה ביטחונית ישראלית שטח C- שליטה ישראלית מלאה).
  - ההשתתפות בסיור הינה על אחריותם/ן הבלעדית של המשתתפים/ות.
  - עלות ההסעה 30 ₪ למשתתף/ת (מסובסד באדיבות מחסום- ווטש).
  - **יש להירשם מראש. מספר המקומות מוגבל! יואב 054-7771080 yoavlu@walla.co.il**

5. פתיחת קורס "סוכני שינוי" לאנשי בריאות הנפש בבית הספר לשלום

מתוך המסמך אודות התכנית:

"במהלך השנים נוכחנו לראות בביה"ס לשלום, כי בוגרי הקורסים שלנו הפכו למובילים בתחום היהודי-ערבי, הישראלי-פלסטיני בקרב עמותות העוסקות בנושא. בוגרי הקורסים שקיימנו הם פעילים בישראל ובפלסטין בעבודה נגד הגזענות, בקידום זכויות אדם ובניהול והנחיית פרויקטים משותפים למשתתפים משני העמים. בשנת 2006 ובשנת 2008-9 קיימנו שני קורסים לאנשי בריאות הנפש ישראלים ופלסטינים. התוצאות היו כה מעודדות שהחלטנו לפתוח קורס נוסף לאנשי בריאות הנפש יהודים ופלסטינים אזרחי ישראל. התוכנית תעסוק בנקודת המפגש בין הלאום והמקצוע בהקשר לקונפליקט היהודי-פלסטיני, בקשר שבין הפסיכולוגי, החברתי והפוליטי בעבודת איש בריאות הנפש ובכישות מיומנויות להנחיית קבוצות בקונפליקט".

פרטים מלאים אודות הקורס השנתי, כולל טופס הרשמה ופרטים ליצירת קשר תמצאו כאן (לאילו שפחות מנוסים בענייני אינטרנט, יש ללחוץ על הקישור בזמן שלוחצים על מקש ה-ctrl). אפשר גם לכתוב למייל: sfp@nswas.org

"החדשות בהרחבה"

כעת נעבור לסקירה מורחבת של הנושאים שעלו בפתח המכתב.

אפרת אבן צור סקרה את הדיון שנגע ל"הצהרת פסיכואקטיב":

בחודש האחרון התנהל ברשימת התפוצה שלנו במייל דיון ער על השאלה האם נכון לנסח הצהרה של פסיכואקטיב המתנגדת לכיבוש או אם לאו. אני אנסה לתאר ולסכם כאן את הדיון מנקודת מבט של מי שנשארה עד כה בצדו, ושמתקשה להחליט איזו מנקודות המבט השונות על הנושא אני מאמצת באופן בלעדי.

אם הבנתי נכון, הדיון החל בעקבות אי-מייל לרשימת התפוצה מאת ברכה אטינגר, שכתבה לנו על החשיבות הרבה שיש בעיניה להצהרה משותפת של כל חברי פסיכואקטיב כקבוצה לגבי ההתנגדות לכיבוש, והסבירה כי ללא הצהרה כזאת פסיכואקטיב לא מהווה עבודה קבוצתית פוליטית (בהמשך לא אציין שמות כדי לא למעוד באי דיוקים, אבל תודה לכל התורמות לדיון המעניין).

ברכה ואחרות העלו כמה נימוקים לניסוח הצהרה כזו, שהיו בעיניי כבדי משקל. ראשית, מבחינה עקרונית, עלתה הטענה שבמציאות הבלתי-נורמלית שבה אנו חיים, העדר הצהרה כזו משמעה הצהרה על תמיכה בכיבוש, שכן זוהי ברירת המחדל של החוק הכללי נכון לעכשיו. שנית, נטען כי העדר הצהרה כזו מצדנו עשוי להיות ההסבר לרמה הלא מספקת של עשייה הדדית עם שותפים פלסטינים: אף על פי שעבורנו העמדה המתנגדת לכיבוש ברורה מפעילויותינו, ללא הצהרה כזו אנחנו נתפשים כעוד קבוצה ישראלית שמתחמקת מאמירה ברורה באשר למצב. ניסוח הצהרה כזאת עשוי להיות בסיס לאמון ולמאבק משותף שמכבד את כל הצדדים המשתתפים בו.

מצד שני, עלתה השאלה אם הצהרה מחייבת שכזו לא תהיה צעד של הדרה (הן של אנשים מבחוץ והן של חלקים מהעצמי-ים שלנו) ובכך תפגע באופי המיוחד והפתוח של פעילות פסיכואקטיב עד כה. עלה חשש שניסוח הצהרה ברורה תחסום את האפשרות לקיום מגוון פרויקטים, למשל כאלה הפונים למי שמחזיקים בעמדה אחרת לגבי הכיבוש. אל מול שאלת ההצהרה, עלה גם החשש ליפול למלכודת של מתן "תעודת הכשר" לנו ושלילתה מאחרים (או אף מחלק מאיתנו) – תוך התבשמות בפנטזיה שהצהרה שכזו מוציאה את היהודיות שבינינו מהקבוצה המדכאת

ו"מנקה" אותנו משותפותנו בכיבוש. על אף הרצון הרב, נכתב, ההצהרות שלנו לא ישנו את הקושי העמוק שבשיתוף פעולה יהודי-פלסטיני; במיוחד לנוכח ארגונים רבים שחרף הצהרותיהם תמכו במלחמת לבנון ובמבצע הרצחני בעזה. אין צורך בהצהרה, נכתב בדיון, מפני שמרבית הפעילויות שלנו מדברות נגד הכיבוש באופן שלא ניתן לטעות בו, והארגון הוא הפעילויות שמתקיימות בו - כלומר המעשים ולא ההצהרות.

בדיון עלו גם סוגיות טכניות אך מהותיות, למשל – איך משתלב בדיון היחס לניסוחים שונים שעליהם הסכמנו בעבר (כמו התיאור של פסיכואקטיב שמצוי באתר, או ההצהרה שנוסחה על-ידי הקבוצה הירושלמית). בעיניי, כאשר נכנסים לפרטים עולות שאלות קשות ומבלבלות עוד יותר, כמו מה יהיה הניסוח ההולם להצהרה כזאת אם תיכתב. כשאני מדמינת הצהרה כזאת, אני מתארת לי שלא נוכל להסכים במאה אחוז, ולפיכך שבהצהרה עלולים להיות חסרים עקרונות חשובים עבורי (למשל, בהתייחסות שמגיעה מעבר לכיבוש של 67'). אני שואלת את עצמי האם מצב כזה ירחיק אותי מהזדהות עם פסיכואקטיב כקבוצה. עד היכן יכולה להימתח התחושה (שקיבלה התייחסות בדיון) של חוסר הלימה ביחסים בין "אני" ל"אנחנו"?

הדיון, בכל אופן, היה פורה ומאתגר, ונראה שעלה הרצון להמשיך אותו. נראה גם שחלק מהמשתתפים בדיון מאמינים שעצם העלאת השאלה משפיעה על ההחלטה שאליה כדאי להגיע. אני, באופן אישי, אשמח להמשיך לחשוב על הנושא אתכם - אולי גם פחות מהצד, בהמשך.

אפרת אבן צור

✚ בנוסף להתכתביות אלה, עסק הדיון ברשימת התפוצה בחוויותיהם של נציגי פסיכואקטיב בכנס ["Israel-Palestine". Conflict: Psycho-Political Resistance in Sites of](#) :

המשתתפים שחזרו מהכנס כתבו כדי לשתף בחוויותיהם. אנו מביאים כעת אסופה של ציטוטים (מלאים יותר ופחות) מתוך מכתבים שנכתבו לרשימת התפוצה על ידי אורי הדר, אילנה לח, ג'יהאן סלם, וטובה בוקסבאום.

Uri Writes:

"Shalom everyone, I have now returned from the conference, although, as Elana said in a wrap-up meeting after the conference: "how does one return after such an event" which, as you can appreciate, is both a question and a statement. I think Elana meant - how does one return after such an intensive experience of reception, acceptance and elaboration of the values and positions that normally we experience as so detached from the general Israeli mood.

Well, as you already know, our own panel went very well and those who presented (Nissim, Tova Moshe and Yasmeen) had many responses and queries regarding psychoactive and their presentation. This is also true regarding those of us who presented in other panels (Jihan, Elana and myself). The impact of this may reflect in long term connections. A woman from the midlands in England said she is planning to start a psychoactive in Britain that will link with us and try to see where they can act jointly with us. She said she will write to one of us in due course.

Generally, the conference spent the first day presenting participants with materials, or 'cases'. These consisted of the papers from the middle east (Sami and Mohammed from Gaza, Jihan and Basam from

the west bank, our own panel and two parallel sessions on attrition and the workings of other, related groups).

The second day was devoted to more theoretical treatment of the issues of psychology and politics in the Middle East, with contributions from Samuels, Melzak, Benjamin, Jacqueline Rose, Stan Cohen and others. This was also a very strong day, quite exhilarating, really. And of course, as always, some of the most exciting discussions were between sessions. My own favorite is how Sami and Mohammed summed up the event: Sami said he had never before had such an elevating academic experience.

Never before felt so supported in a western event. Mohammed said it was "of course, wonderful", but he was very confused by the experience, even somewhat uncomfortable. Like, what does it all mean?

This links well with our own wrap-up meeting after the event. Every one of us had a stimulating and exciting experience, but also a strange discomfort, echoing Mohammed, like, it was great, but what does it all mean. Do we now understand better the role of the caring professions in resisting the occupation? Can I own up to the many things that the good audience has ascribed to me?"

Uri

Elana follows with her own impressions:

"Finally I got to write about my London experience. It was such a powerful experience- If our Psychoactive conferences are overwhelming and exhausting - this was thousand times more. Jihan always says that dealing with the conflict gives one a huge headache – she is right. And in London- there were many causes for a huge headache – but for a lot of satisfaction and pride as well.

Uri already summarized so clearly the events and I want just to add how proud and happy I felt to hear Tova, Moshe, Uri and Yasmeen, and Jihan of course, each speaker shed new and interesting light on issues that we sometimes discuss here. Uri's presentation of "Burning Memories" is so important in understanding the dynamics of transferred trauma was a very suitable and powerful opening of the conference, and opened a very important possibility of thinking, followed by the presentations of the second day of the conference- especially Stan Cohen's States of Denial, about the different types of denial Israelis use, and Jaqueline Rose's presentations about the role of disavowal. It is very recommended to hear the presentations - <http://www.bbk.ac.uk/bisr/activities/podcasts/>

Yasmeen spoke on skype about the participation of Palestinians in Psychoactive. This is the first time (as far as I know) that this issue is addressed seriously, and she made some very important points, part of them about the different expectations of the Palestinians and Israelis, that we really need to discuss further. I hope we can.

My main feeling in the end of the day, and a bit after that, as Uri already wrote, is of confusion. The conference and the wonderful meetings there left me feeling hopeful and sure of our way. We really received a lot of reassurance for the things we do, and context from other places like North Ireland. In London, it seems so easy and logical, just to make the Israeli government see the suffering that it causes, and they will just stop. And we are not alone- it really seemed possible to ask for the help of

the internationals to stop the atrocities. But being back here in Paranoid Israel, and hearing the usual version of "we are in danger, and you cannot help the enemy by shaming Israel in London", is really difficult.

There were some uneasy moments when one of the Palestinian participants, Ghada Karmi, who lives in London since the Nakbeh accused us Israeli activists in self indulgence, and self centeredness, and there was so much anger in her words, the same type of anger that I hear here, when people accuse me of being a traitor. Hearing her words, I suddenly became much more Israeli than I usually am, and although her words reflect some of my own thoughts, it wasn't easy to hear.

I want to share with all of you what seemed to be the most exciting moment for me - After the end of the conference, when we were standing and talking, a young woman approached me and told me how moved she was by our activity, especially what Tova and me presented. This young woman comes from Iran, and she wants to correspond with me and try to do some of what we do in her country. It was so exciting! She already wrote, and I asked her permission to share her letter with all of you- so here it is:

Dear Elana,

This is Shirin. We met at the psycho-political resistance conference last week. I am the Iranian girl who approached you at the last minute. I wanted to thank you again for sharing your amazing experience with us. I learned so much from you and your colleagues. Even more than that, I had the opportunity to see things right in front of me that I thought were long gone, like humanity, love and patience.

I am truly delighted to have known you and hope to keep in touch with you. I also wish you success in all your endeavors. Please take good care of yourself, this world needs people like you and your lovely colleagues in Israel and Palestine.

With very best regards, Shirin.

Elana

Jihan, writing from Norway, adds new perspectives to the preceding letters:

"Good Morning from Norway, Its a sunny day here, and lovely, I'm reading your comments, feedback and podcast related to the London Conference and I'm enjoying it. For each one write from Her/his point of view, and this is what joins us and also splits us..."

"The meeting in between the corners with colleagues from England, Ireland and so on stressed the idea of learning more from others' experiences, and the necessity of being in contact with other people in the world who have the same experience of being involved in conflict. For such experiences have a profound impact on the way one thinks of conflict and on how we understand it. And I think most of

our difficulties of dealing with a conflict come from our confusion about the meaning of the conflict and how to deal with it".

"I think we should have worked more on recruiting Palestinians to attend the conference, for there was an obvious imbalance between the Palestinians and the Israeli speakers".

"I felt lonely in sense that i was the only Palestinian woman there...[...] but I felt as sort of commitment to attend this conference and to contribute, for if we Palestinians don't sound our voices loud then who will do this for us? We can't blame the world if we don't take an action for our situation. I felt that part of my being as a Palestinian woman is to bring Palestinians' experiences to the international community as well as to my Israeli partners".

Jihan

Tova concludes with the question – how do we continue?

"After every panel- people from the ground asked and commented. There was always a feeling that there is not enough time and that people have so much to ask and to say. Many-Many conveyed interest in Psychoactive and expressed there appreciations to our actions, including a couple of students from Lebanon. It seems many of the participants are looking for ways to continue connections and actions - and frankly - I don't know how we can continue with this. There is a feeling of some energy that we must utilize - but how?! I'm sure that the exposure of Palestinian and people from England to our activity is important- but can there be more? I hope we can continue and think about it"

Tova

נסיים את עלון חודש נובמבר במכתב מחאה שכתבו ארנונה זהבי וז'זה ברונר בנוגע לכוונה לסגור את בית הספר התיכון למדעים בדבוריה שבגליל , ונצרף את תגובתו של מנהל בית ספר למכתב.

לכבוד:

מר גדעון סער, שר החינוך פקס: 02-5602446 מייל: lishkas@education.gov.il
פרופסור אבישי ברוורמן, השר לענייני מיעוטים פקס: 02-6521599 מייל: abraverman@knesset.gov.il
מר שמשון שושני, מנכ"ל משרד החינוך פקס: 02-5602336
גב' אורנה שמחון, מנהלת מחוז הצפון, משרד החינוך פקס: 04-6500307 מייל: machozz@education.gov.il

הנדון: תביעה להימנע מסגירת בית הספר למדעים בדבוריה

בדאגה רבה קראנו בעיתון "הארץ" מיום ה-18.10.09 על כוונותיו של משרד החינוך לסגור את בית ספר התיכון למדעים בהנהלת עאס אטראש ביישוב דבוריה. אנחנו מכבדים את כוונתו של משרד החינוך לקדם שוויון בחינוך, שוויון המופר על ידי הקמת בתי ספר פרטיים. אך לאור קיומם של בתי ספר פרטיים ומוכרים שאינם רשמיים רבים ביישובים היהודיים, שמתקצבים גם על ידי משרד החינוך, טענתו של משרד החינוך, שדי בבית ספר אחד ביישוב, אינה משכנעת. לא ייתכן שפעולות נחרצות כנגד בתי ספר כאלה תתחלנה דווקא במגזר הערבי.

אנחנו מבינים כי בית הספר התיכון למדעים בדבוריה הינו בית ספר שמביא את תלמידיו להישגים ללא תקדים במגזר הערבי. אין ספק כי בית ספר מסוג זה היה מתקבל בברכה, והיה זוכה לתמיכה או לפחות לאי התערבות ממשרד החינוך, לו היה מדובר ביישוב יהודי. לדעתנו יש לעודד את יוזמת בית הספר למדעים בדבוריה לחינוך איכותי, שצמחה מתוך היישוב עצמו, ומטרתה לנטוע בתלמידים לא רק חתירה למצוינות בתחומי המדע, אלא גם מחויבות לדמוקרטיה ולקבלת האחר. בית הספר למדעים מקיים קשרים עם מוסדות יהודים רבים בסביבה ומהווה מופת לאינטגרציה חברתית וחינוכית במלוא מובן המילה. ישראל זקוקה למדענים גם מהמגזר הערבי, והמגזר הערבי זקוק לתלמידים שיכולים להשתלב בשוק העבודה המתקדם של מדינת ישראל.

אנו הח"מ הננו אקדמאים, אנשי חינוך ובריאות הנפש. חלקנו הורים לילדים שלומדים בבתי ספר ייחודיים לתלמידים מצטיינים ומחוננים ביישובים יהודים. לכן אנו גם יודעים להעריך מה חשיבותם ותרומתם של תוכניות מסוג זה לפיתוח יכולות הילדים. חורה לנו שבישראל הזכות לקבל את ההעשרה החינוכית הזו מוגבלת ליהודים בלבד. אנו פונים אליכם להימנע מכל צעד שיש בו משום פגיעה בבית הספר החדש ובתלמידיו, ואף יותר מכך אנו קוראים לכם לתמוך ביוזמה חינוכית ברוכה זו.

בברכה,

ז'וזה ברונר, פרופסור באוניברסיטת תל אביב

ארנונה זהבי, פסיכולוגית קלינית מדריכה במכללה האקדמית בית ברל

העתק: מר עאס אטראש, מנהל התיכון למדעים דבוריה, מייל: attrash.a@m-e-c.org

תגובת מנהל בית הספר:

לכבוד פרופ ז'וזה ברונר , גברת ארנונה זהבי

א,ג,נ

אנו מודים לכם ולכל החתומים על עצומה זו. מכתבכם זה מחזק את אמונתנו שהחינוך למוציאות, יצירתיות, דמוקרטיה וקבלת האחר. הינו דרכם של רבים בישראל. תרשו לנו בהזדמנות זו להמשיך את הקשר עמכם ולהזמנכם לביקור בבית הספר ולהתרשם מקרוב. את מכתב זה אקרא ביום ראשון בפגישה השבועית עם התלמידים. ואציין בפניהם את העובדה שרבים מאמינים בדרכם.

בשם צוות המורים, התלמידים וההורים אני מודים לכם ומקווים כל טוב לכם.

בברכה

עאס אטרש

להתראות בעלון דצמבר

To be continued...

